

žno-zapad tam nabaja v vročem boju c. in k. regiment 34. ki nosi njegovo ime, mu je sporočil poročnik. Kot je vidno, da se je polk ves čas vojske odlikoval z največjo izpolnitvijo dolžnosti, z izvrstnim duhom in z odlično hrabrostjo. Na bojišču se je pojavila tudi c. in k. brigadni poveljnik, ki je obarjalil dosežani razvoj boja. Ne daleč od cesarjevega stališča je bila nameščena neka topničarska baterija; bila je v ljutem ognju s potojanko, ki so jo Rusi še vztrajno držali. Vlastar se je podal pred vsem h težki havbični bateriji, kjer je opazoval iz neposredne bližine, nahajajoč se sredi baterije, streljanje ter si je kanone z največjim zanimanjem ogledal. Tudi pri topničarski bateriji, ki je trajno streljala čez havbično baterijo, se je mudil cesar več časa in je kot natančni strokovnjak orožja z največjo pozornostjo sledil ognju, vodstvu in učinkovanju ognja kakor tudi delovanju oficirjev in moštva. Vlastar, ki je imel prvič priliko, da je opazoval avstro-ogrsko čete v ognju, je bil s tem, kar je videl, zelo zadovoljen in ni opustil, da bi ne bil posebno nasproti c. in k. kornemu poveljniku izjavil, da je zadovoljen s tem, kar je videl. Ko je zapustil cesar, ko se je pričelo mračno, artillerijski postojanke, so ga čete, ki niso nikoli stale v boju, večinoma Ogrji, pozdravljali s glasnimi hura-, hoch- in eljen-klici. Ta sponalati tu ana poklonitev je izrazila veseli ponos naših čete, da vidijo zaveznika ljubljenege svojega cesarja in kralja v svoji sredi in da mu morejo pokazati, česa da so skupno z Nemci ali pokazuje vojskujoče avstrijske čete v obrambi svoje domovine sposobne zvesti. Vzorno so se držali častniki in voaki, vsi prešinjeni veselja do boja in zavesti, da zmagajo, niti sledu utrujenosti, vkljub naent, kiedne dolgim bojem. Povsod le nevpogljiva volja, bil je nadaljevati za cesarja in domovino zmagoslavni fanteriek. Ob visokem umevanju nemškega cesarja za nel v gojaška dela, posebno glede na moralne sile o Niemirzade se sme trditi, da so vtisi, ki si jih je pridobil cesar Viljem ob svojem presenetljivem prihodu v okrožju avstro-ogrskih čet, bili najljubši. Ne le čete, ki so bile obiskane, marveč četa c. in k. armada čuti s polno hvaležnostjo posebno čast, ker je prišel nemd so izki cesar med nje na bojišče v nahajalarah najbolj vročega vojskovanja.

Vstaja v Moskvi.

K.B.: Petersburg: „Rječ“ poroča: V Moskvi so zopet izbruhnili nemiri. Nastalo je 30 požarov. 475 trgovin in 217 zasebnih stanovanj se je izropalo. Doselej dognana škoda znaša 40 milijonov rubljev. Od trgovin in stanovanj jih je 113 last Nemcev, Avstrijcev ali Ogrrov, ostalih 579 pa last ruskih poslanikov, med njimi 90 takih, ki imajo popolnoma pristna ruska imena. K.B. poroča še iz Stockholma: „Svenska Dagbladet“ poroča o grozovitostih v Moskvi še sledeče: V tej ruski Bartolomejski noči so oblasti drhbal z žganjem opijanile. Uvod k grozovitim prelivanjem krvi dali so veliki cerkveni obhodi, ki so se kmalu razpustili. Male čete priče so potem svoje grozovito krvavo delo. Neki Sved je skušal je neko nemško družino rešiti. Množina ga je vjela z vrvo in ga zabolja. Prizadeta škoda znaša 700 milijonov rubljev. Navedbe o številu umorjenih menjajo med 500 in 3000. Iz teh razmer nastale bodoje še resne posledice za vlado.

Laški torpedni čoln uničen.

K.B. Dunaj, 27. junija popoldne. Uradno se razglša: Eden naših podmorskih čolnov je dne 26. junija v severnem Jadranskem morju neki italijanski torpedni čoln potopil in potopil.

Mornariško poveljništvo.

Uspehi avstrijskega mornariškega letalca. K.B. Dunaj, 28. junija (uradno). Neki mornariški letalec je dne 27. t. pri Villa Vincentina (ob železnici Monfalcone-Cervig-

nano, op. ured.) obstreljeval sovražni balon in ga prisilil, da gre doli; potem je dne 28. t. m. sredi v artiljerijski park S. Canciano (v okraju Monfalcone, op. ured) vrgel težko bombo z uničujočim uspehom; tudi je neki (sovražni) parnik v Sdobbi (izliv Soče, op. ured) z bombo težko poškodoval, tako, da se je napol potopil.

Moč italijanskih čet ob Soči.

„Berliner Tagblatt“ objavlja poročilo svojega dopisnika Adelta: Italija zamore skupaj 1.800.000 mož v boj postaviti; od teh jih je 1.200.000 na severni meji (torej proti Avstro-Ogrski) vezanih. Večja oddaja moči na francosko fronto je torej za dogledni čas izključena. 200.000 mož, ki jih čaka že sedem tednov v Bariju, da se odpeljejo proti Dardanelam, ostalo bode tudi brzkone v deželi. Ob Soči sami stoji pet italijanskih korov. Razmerje moči v dosežanih bojih bilo 1:4, deloma celo 1:5. (Na enega avstro-ogrškega vojaka prišlo je torej pet Italijanov; in vendar so bili polentarji povsod „po notah“ tepeni! Op. ured.)

Delo nemških podmorskih čolnov.

Rotterdamski „Courant“ posnema po angleških listih: Medtem ko je preteklo od 18. februarja do 8. maja, preden je bilo potopljenih prvih 100 ladij, so od 9. maja do 6. junija nemški podmorski čolni torpetirali že drugih 100 ladij. — Angleški list „Daily Mail“ poroča tudi, da Nemci zdaj oborožujejo svoje križarke in vojne ladje s topovi, ki so težji kakor topovi angleških ladij. List sodi, da išče Nemčija odločitve na morju. Dokler ni nemška mornarica oslabljena, grozi Angliji silovita nevarnost.

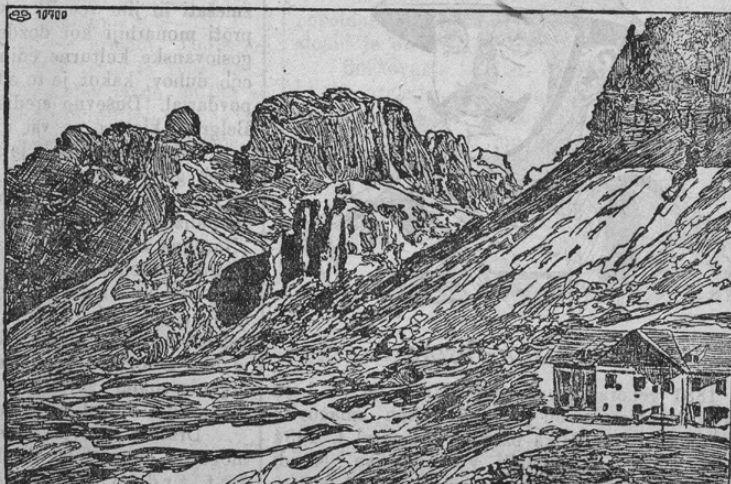
Pekel na Galipolju.

Iz poročila posebnega poročevalca „Petit Parisena“, iz Galipolija so zelo interesantne te-le točke:

Kakor hitro stopimo tu na kopno, ne slišimo govoriti o drugem, kakor o „št. 216“. Za naše vojake leži za tem prilično isto, kar je bilo za bojevnike v Alzaciji Hartmannsweilerkopf. „216“ pomeni prav za prav Ahibabo, od koder nas obsipavajo Nemci - Turki neprestano s kartečami. Še če si na ladji ali v pristanu, vidiš, kako se „216“ grozeče in ostro dviga v sinje nebo. Opetovano so naše ladje obstreljevale ta vrh, vedno pa je še zaseden od Turkov. Tu se drže v varnih na nemški način betoniranih zakopih in od tod streljajo tudi na naše izkravališče. So med nami pesimisti, ki pravijo, da še ni mnogo doseženega; toda tu ni tako, kakor drugod. Naravnost nadčloveške hrabrosti je treba, če hočemo zavzeti na tem neznanem, goratem ozemlju par sto metrov zakopov. In kake ovire

Slika iz Tirolske.

Prekrasni kraji obmejne Tirolske so zdaj pozorišče hudih napadov italijanskih izdajalcev. Naša slika kaže t. zv. „Drei-Zinnenhütte“ v Sextenskih dolomitah; od tam pelje važni prelaz k italijanski meji. Govori se, da so Italijani proti tej, vsem hribo-lazcem znani visočini pričeli že hudi ogenj iz velikih svojih topov. Glasom naših uradnih poročil pa doslej niso dosegli nobenih uspehov. Ob tirolski in koroški meji si bodejo polentarji pridobili samo krvave glave. In te jim gotovo vsak pošten človek iz srca privoči!

Die „Drei Zinnenhütte“ in den Dolomiten.

nam stavi sovražnik! Bodoče žice na vodi in pod vodo, na kopnem zakopi, mine redute i. dr. Nikdar si ne bodo mogli predstavljati na Francoskem, kaj smo že dosegli in kaj nas še čaka! Toda, ker smo se že izkricali, ni bilo več mogoče misliti na umikanje. Sedaj se moramo boriti proti dvema sovražnikoma: Proti Turkom pred nami in proti morju za nami. Če bi se sedaj umaknili, bi bila to gotova smrt. To so spoznali tudi naši ljudje in so zato odbili vse napade sovražnika.

Indijska zarota.

Šele zdaj dchajajo poročila o obsegu indijske zarote. V razpravi proti zarotnikom v Lahore 3. m. m. je pričal zastopnik indijske vlade glede na vstajo v Singapuru: Zarota je zelo razširjena. Namen ji je bil, da povzroči vojsko proti Angliji, da se izžene angleška vlada iz Indije in da se uvede samostojna indijska vlada. V tem smislu obaega obtožnica 7 točk. Voditelji vstaje so delali iz Amerike zdaj poizkušnjo na daljnem Vzhodu vplivati osobito v Honkongu na čete. V Indiji in v inozemstvu izdelujejo bombe. Revolucionarsko propagando v Ameriki in v Kanadi so izvedli s pomočjo zelo razširjenega lista „Ghadr“. Voditelji zarote so priredili v Ameriki veliko shodov Indijcev, ki jih je obiskalo tudi veliko Amerikancev. Voditelji v San Francisku so takoj, ko je izbruhnila vojska, pozvali Indijce, naj se vrnejo domov, ker se bližja osvoboditev Indije.

Tirolski cesarski namestnik.

Od italijanske vojne je Tirolska prav hudo

Geh. Rat. Friedr. Graf v. Toggenburg, Statthalter in Tirol

prizadeta. Prinašamo sliko tajnega svetnika grofa pl. Toggenburg, ki je cesarski namestnik na Tirolskem.

Koristi kmetijske strokovne izobrazbe.

Velika vojna je po z njo skupaj visečih pojavih med drugim tudi pokazala, kateri pomen ima kmetijstvo v državi. Kako velike zahteve je

stavila država na kmetijski obrat v svrhu priprave potrebnih oskrbovalnih sredstev za armado in prebivalstvo in koliko zahtev bode še stavila, stoji vsakomur jasno pred očmi, ki je potek dosedanjih dogodkov in iz njih nastalih odredb zasledoval. Kmetovalec in kmetijstvo sta te zahteve doslej izpolnila in jih bosta tudi v bodočnosti izpolnila.

Ali še bolje bi stala preskrba porablajočih krogov, ako bi — razun drugih vzrokov, o katerih tukaj ne bomo razpravljali — naši kmetovalci s še bolj intenzivnim obratom zamogli izvršiti pridelek v pošteb pristinih snovi v še večji meri. Le poglejmo na Nemško, kjer je z visoko kulturo produkcijska možnost gospodarstev prav bistveno večja postala kakor pri nas, čeprav klimatične in zemljiške razmere tam niso tako ugodne kakor v naši državi.

Strokovni obrat kmetijstva in vseh njegovih panog je omogočen edino potom natančne strokovne izobrazbe mladega kmetovalca. V strokovni šoli se mu v predavanju kakor pri praktičnem ravnanju na šolskem gospodarstvu in z obiskom vzorno urejenih obratov vse to nudi, kar bode v bodoče na lastnem posestvu zamogel na korist prinašajoči način uporabiti. Ljudsko-šolska izobrazba se razširi in vgljubi in stavi kmetijskega posestnika v položaj, da skupno s temeljito strokovno izobrazbo ugotovi velikim zahtevam, ki se jih stavi danes na kmetijstvo.

V deželi je večkrat prilika za mladega moža, da si pridobi to znanje v daljših ali krajših učnih tečajih. Imamo dve zimski šoli v Judenburgu in Andritz, planinsko-gospodarsko deželno šolo v Grabnerhofu pri Admontu, deželno kmetijsko šolo v Grottenhofu in deželno sadjarsko ter vinogradniško šolo v Mariboru; zadnji dve izobrazbe v dve, oziroma triletnih tečajih sinove kmetijskih posestnikov za njih poklice, medtem ko pred par leti ustanovljena kmetijska

Slatin-paša.

Prinašamo sliko znanega afričanskega potnika in učenjaka plem. Slatin-paša, ki se je zdaj v navdušenju za domovino in ogorčenju nad laškimi izdajalstvom oglasil prostovoljno k vojaški službi zoper Italijo. Slatin-paša bil je l. 1857 pri Dunaju rojen; prišel je kot trgovec v Egipt, spremlil l. 1875 Henglina v Chartum in napravil samostojno znanstveno potovanje v takrat še neznan Džebel Nabur. Potem je ugodil na Avstrijskem svoji vojaški dolžnosti, se udeležil vojne v Bosni, šel potem zopet v Egipt in postal

Freiherr v. Slatin-Pascha

l. 1881 generalni gubernier Dar Fura. V boju proti Mahdistem bil je v 27 bitkah zmagovit; po porazu pri Hiks paša se je moral l. 1884 udati in so ga odpeljali v Omdurman. Mahdi ga je držal 10 mesecev v verigah. Po 11-letnem jetništvu se mu je posrečilo l. 1895 pobeigniti; deloma k nogam, deloma na kameli prišel je skozi puščavo v Assua. Naš cesar mu je dal plemstvo. Zdjaj je ta izkušeni mož, kakor rečeno, vstopil v našo armado, da se udeležijo bojev proti italijanskemu Judežu.

šola v sv. Jurju na južni železnici skuša doseči isti cilj v enoletnem tečaju v slovenskem jeziku. Vkljub temu, da velika vojna obrat teh šol bolj ali manj omeji, ki služijo pri nekaterih razni prostori v vojaške namene in stojijo učenci v vojni, se bode vendar skušalo, pričeti prihodnje šolsko leto, čeprav z gotovimi omejitvami.

Opozarja se torej vse one, ki hočejo to ali ono omenjenih šol obiskati, da naj naznanijo svoj pristop v zmislu pogojev, ki jih doposlje vsak zavod brezplačno. Za ubožne prosilce za sprejem obstojijo deželna prosta mesta kakor tudi ona drugih korporacij.

Nadalje se opozarja nato, da bodejo taki absoluti, ki iščejo kmetijske službe na srednjih in večjih posestvih, po vojni dovolj prilike imeli, pridobiti primerne službe brez težav. Že zdaj prihajajo tozadevna vprašanja na posamezne šole.

Posebno ugodnost pa nudi absolutom kmetijskih strokovnih šol nova brambena postava, ker se jih ne more nikdar k tretjemu službenemu letu v stalni armadi ali pa v deželni brambi obvezati, pa če so prostovoljno vstopili ali pa na glavnem ali poznejšem naboru asentirani bili.

Izpred sodišča.

Velezidajski proces v Sarajevi.

K.-B. Sarajevo, 26. junija. Kot nadaljevanje velezidajniškega procesa proti Principu in tovaršem se je izvršila te dni pred okrožno sodnijo v Travniku glavna razprava zoper 39 srednješolcem, ki so kot člani v službi velikogrbske propagande stoječih srednješolskih organizacij zločin oziroma prestopke motenja javnega mira in reda zagrešili. Razprava je končala z obsodbo 31 obtožencev na zapor in ječo od enega meseca do treh let. Osem obtožencev bilo je oproščenih.

V svojem govoru izjavjal je državni pravdnik dr. König: Leta dolgo se da zasledovati, kako je šolska ekspanzijska politika vsa sredstva porabila, da uresniči svoje cilje na zemlji naše monarhije. Ni skoraj nobene uredbe družbenega življenja, ki se jo ni sistematično za ta stremljenja vporabljal. Velešrbsko gibanje delovalo je s celo vrsto sistemov. Medtem ko so na eni strani obstoječa društva s postavno pravilnim delokrogom poleg njih štatuaričnega delovanja razvijala širne akcije v interesu velešrbskih aspiracij, medtem ko so se širni krogi inteligence v službo tega hujskajočega dela podali, se je pod plaščem idealnih stremljenj med srednješolsko mladino ustanovljalo tajne družbe, kakor se je to ravno v tem slučaju zgodilo.

Ideja kulturnega edinstva naših slovanskih narodov, ki sama ob sebi nima ničesar državi nevarnega, se je zlorabila, da se ustanovi tajno družbo, ki si je stavila nalogo, mlade duše zmešati in jim vcepiti sovraštvo ter zaničevanje proti monarhiji kot dozdevnega nasprotnika jugoslovanske kulturne edinstvi, ter doseči revulucijo duhov, kakor je to eden obtožencev izrečno povdarjal. Daševno središče tega gibanja je bil Belgrad, kjer so se vsi načrti skovali.

Državni pravdnik je naglašal sledeči skupni uspeh glavne razprave: 1. da je aneksija Bosne in Hercegovine dala povod za propagiranje nacionalizma, istotako za ustanovitev družbe „Narodna obrana“; 2. da je imel ves srbsko-hrvatski nacionalizem končni cilj, odtrgati jugoslovanske province od monarhije in jih z družiti s Srbijo, torej isti velezidajski cilj, kakor „Narodna obrana“; 3. da je bila naloga nacionalizma, sejati z lastnimi organizacijami sovraštvo in zaničevanje zoper monarhijo, dinastijo, armado in vlado.

Državni pravdnik je končal: Naša velika mogočna monarhija se kaže samo v teh dneh kot trdno zavetišče vseh svojih zvestih narodov, ki z združenimi močmi svojo veliko, lepo domovino proti sovražnikom na severu in jugu branijo. Marsikaterega hrabrega boritelja za cesarja in državo najdemo med našimi zvestimi Bosnjaki in Hercegovci vseh ver. Ti in ne od Srbije najeti zahrbtni morilci bodejo

za bodoče generacije vzorni. Oni se bodejo vili; plevel pa, ki jo je sejala velesrbska ganda v deželi, se mora s korenino iztrgati pa je le mogoče z najstrožjo uporabo po ki varuje državo in njene temelje proti dom take vrste, kakor so bili predmet te pravi.

Preki sod v Gradcu.

Gradec, 28. junija 1915. Sodnja kr. vojaškega poveljništva v Gradcu kot sod je po včeraj izvršeni razpravi naglega brezposelnega ključarskega pomočnika K. Klimaa izpozvala krivim težkega žalje. Veličanstva ter ga je obsodila na smrti po ustreljenju. Pristojni pot je to sodbo potrdil, obenem pa je miloš potom smrtno kazni v kazni dosm težke ječe spremenil.

Tri smrtne obsodbe.

Temesvar, 28. junija. Divizijska v Temesvarju razglašala sledečo obsodbo: Dimitru, 34 let star, oženjen, kmet in anice, nadomestni rezervist v inf. reg. 61, Ruzsa, 38 let star, kmet, oženjen, nad v inf. reg. 61, iz Mosnice, Vincenc J. n usz, 37 let star, blapec, oženjen, iz Mo so zaradi zločina lastnega poškodovanja v § 293 v. p. r., storjenega s tem, da ljudstvo maju t. l. v Temesvarju svoje noge z jes kislino ali kaj ednakim polili, da bi se kronovi napravili za vojaško službo nesposobne, so hoteli doseči svoj odpust, enoglasno pa opoz spoznani in zato po § 44, točka 2 v. p. r. smrt potom ustreljenja obsoj Smrtna kazni Tomaža Diemitru in Lazarja torej za se je milostnim potom v kazni 15 let karskih poostre ne težke ječe spremenila. Vincencu Jovanusz se je kazni dne 1. junij 5. uri popoldne na dvorišču garnizijske Temesvarju z ustreljenjem izvrš

Zetveni dopusti in začasni oprostite.

Domobranksko ministerstvo je sporazum vojnim ministerstvom izdalo 8. junija glede venih dopustov te-le določbe:

Kolikor pripuščajo vojaške zadeve, dovolil dopust samostojnim del delcem, oziroma njihovim družinskim član kakor tudi poljedelskim delavcem v ravno meri, kakor svoječasno za pomladne setve, tako se bodo na prošnjo po možnosti odp tudi vojaki, da poskrbijo žetvena opravila, čisto izrednih in ozira vrednih slučajih se na utemeljene prošnje dovolila tudi oproš od vojaške službe samostojnim poljedelcem, ki tudi posameznim poljedelskim uradnikom veleposestvij in gospodarskih zadrugah za om čas (k večjima 14 dni).

Prošnjo vložiti ali vojak sam, ki želi oproščen, in sicer pri svojem poveljništvu, dr. Fr pa njegovi domači potom okr. glavarstva. Dilli

V dopustnih listih je natančno vedano, zakaj je bil dopust podeljen. Dopruburgu. Dillijent naklijent. žila kr ste jo.

Nadzorovanje. Ali vojaki, ki in bil za dopust, res opravljajo žetvena opravila, nadz bil do je občina in politična oblast. Če bi se dopustskem, ki ne ukvarjali z žetvenim delom, mora okraz nar glavarstvo takoj povzročiti, da se vrnejo v vložiti. ško službo, predno poteče dopust. Med do Sedem stom dobijo vojaki svojo vojaško plačo neprik bi e šano in tudi njihove družine obdržijo podp 3000 l

Posamezne občine ali tudi posamezni polvok l delci lahko prosijo pri okrajnem glavarstvu. Ju se jim dovolijo za delo oddelki do 20 mož. del je stanovanje in hrano te odelkov morajo skic. k. občine ali posamezni posestniki, katerim so 58. in dovolili ti vojaški oddelki. Hrana in stanovanje T te oddelke se plača od vojaške oblasti, vendar vrli ne sme odškodnina znašati več, kakor je dolob dolf d za tisti kraj, kjer je stalno nameščeno doti Haloza moštvo. To odškodnino za hrano in stanova mora poveljnik dotičnega oddelka plačati pri čini proti potrdilu.